

op 26 April 1876 eindelijk dan toch de vrijmaking van ons Hooger Onderwijs in het Staatsblad werd afgekondigd, was ik wel reeds sinds 20 Maart 1874 Kamerlid, maar zwierf, door zenuwkrankheid geheel ontwricht, als verloren man aan de Riviera. Er lag in wat zich toen tegen mij saampakte, iets bijna tergends. Reeds lang voor ik naar de Kamer ging, was ik ongezocht in het politieke vraagstuk van het Hooger Onderwijs gemengd geworden. Van Amsterdam's Athenaeum was de stoot hiertoe uitgegaan, toen onder leiding van Dr. Gunning, den chemicus, schier alle docenten aan deze Illustre School er destijds op vlasten om hoe eer hoe liever hun Athenaeum in een Universiteit te zien omgezet; iets waarbij men op wijlen Dr. van Ronkel en mij dan het oog had om ons te doen optreden in de nieuwe Theologische faculteit. Ook op deze bij-omstandigheid dient hier gelet, omdat de Amsterdamsche Kamerleden op dezen wensch ingingen, en Minister Geertsema, om den steun van hun stemmen niet te derven, de begeerde vrijmaking in zijn straks in te dienen ontwerp opnam. Naar aanleiding van dit ontwerp nu, dat op 15 Januari 1874 bij de Kamer inkwam, scheen het mij, ook met het oog op wat men te Amsterdam voorhad, hoog tijd, ook onze Antirevolutionaire belangen nader in het oog te vatten, en hiertoe ging ik dan ook reeds aanstonds, zoo te Amsterdam in enger kring, als in de residentie bij Groen en Elout over. En dat óók wel voor wat betreft de Theologische faculteit, toen reeds politiek struikelblok, maar toch veel meer nog ten principale voor wat aangaat het grondbeginsel, waarop der Calvinisten wetenschap moest worden opgebouwd. Als vrucht van dat overleg stond toen al spoedig voor ons vast, dat heel het Amsterdamsche plan, als voor ons volstrekt waardeloos, moest worden losgelaten, en dat we, ter zake dienende, met niets minder vrede mochten nemen dan met een geheel zelfstandige stichting, rustend op breed geplaveiden Christelijken grondslag. Alleen maar, al was men het hierover spoediger zelfs dan ik had durven hopen, eens, *men dorst het niet aan*. Het zou, zoo oordeelde men, een reiken met de hand naar den hemel zijn. En zoo wist men voorshands niet beter